

nullitatis proposita contra sententiam, non currant tempora ad appellandum, ut latius supra diximus hoc capite a n. 130. itaque utro velit pars remedio uti, liberè poterit, uberius tamen in hoc casu erit appellationis, ut statim probabimus.

- 224 Et quod ad repositionem excessus, appellatio regulariter non sit de necessitate proponenda, indissolubili probatur fundamento de necessitate: etenim, & essentia appellationis est, de minore ad majorem provocare, cap. anteriorum 2. q. 6. l. 1. §. si quis in appellat. ff. de app. adeo ut appellatio interposita à majori iudice ad minorem, vitetur ipso jure, adeo ut consuetudine non id introduci potest, ut ex Nicell Card. Jacob. Fel. Marant. Rebuff. Decio Mandos Marchel. & aliis pluribus resolvit & prosequitur latè Sc. tr. de app. q. 2. n. 5. cum seqq. & supra à n. 1. sed iudex ordinarius, qui in causa delegata minor est Principis delegato, c. sane 11. de off. deleg. cap. pastor, de offic. at ordinarius potest omni jure reponere, & revocare excessum gestum per eundem delegatum Principis, prout latius infra probabimus hac 4. q. c. 4. per totum. ergo de primo ad ultimum fatendum est, ut ad repositionem excessus non sit necessaria appellatio, sed aliter per viam querelæ & nullitatis possit reponi, ut dictum est.

Unum tamen erit animadvertendum, quod licet non sit necesse appellare ab excessu, quia est nullitas, tamen utilius erit in hoc articulo appellationem ab eo interponere ad hunc effectum, ut executor ulterius de facto non procedat ad excessum actuale executionem, quam doctrinam mirabilem tradidere Hostiensium referens sequitur Abbas Panorm. in c. quoad consultationem, n. 26. quem vide, quia mirabiliter loquitur, & Anton. de Butr. ibi n. 25. de re iudicata, sequitur Casar. Contard, in l. unica, limit. 19. ratione excessus, n. 38. 39. & 40. C. si de mom. poss. & per Abb. idem firmat Vincencius Caroc. in tract. de exceptione exceptione 44. num. 93. prope fin.

- 230 Et ratio est evidens, etenim nullitas de per se, & simpliciter proposita, sive principaliter, sive incidenter & per viam exceptionis, non operatur sententiæ suspensionem, nec impedit ejus executionem. Rot. dec. 30. alias 280. licet per viam de except. in novis, & post alios Franc. in c. dilecto 63. n. 32. q. 10. Card. Alex. in 66. & in specie n. 72. 73 & 74. de appell. Vant. tract. de null. rubr. quot. & quibus mod. null. & c. sub n. 29. fol. 180. Vitallier de claus. nihil novari appell. pendens. in pr. & n. 1. Casar. Contard. in l. uni. limit. 7. sub n. 17. & 19. C. si de mom. poss. Rebuff. tract. de sent. provis. art. 1. gloss. 9. n. 7. to. 1. hancque communem latè prosequitur, & defendit Lancelotus Robert. de attent. 2. p. c. 17. n. 17. 18. 19. & 20. feqq. & esse veriore, & communiorem testatur ibi num. 32. Scac de app. q. 16. rem. 1. concl. 4. à num. 1. cum feqq. ubi ampliat, & limitat, qui loquuntur in nullitate & querela principaliter, & per viam actionis in iudicium deducta.

- 232 Et quod idem sit, quando proponatur per viam exceptionis & incidenter, probant, Card. Alex. in c. dilecto 63. n. 71. vers. facite ergo regulam negativam, de app. Cornicus conf. 208. in hac consultatione n. 2. vers. sed bis non obstantibus, & n. 3. lib. 3. Socin. reg. 121. exceptio nullitatis. Rip. in l. 4. §. condemnatum n. 14. fall. 2. ff. de re iud. fol. 36. & Covarr. in practi. q. c. 25. n. 1. & 2. latè per ampliaciones, & limitationes prosequitur Sc. de app. q. 19. rem. 1. concl. 5. à n. 1. qui n. 23. & feqq. limitat in nullitate notoria, & evidenti ex actis & in nullitate sententiæ irtractabilis, & in nullitate ex defectu jurisdictionis,

- 234 Eiusdem etiam naturæ & effectus est nullitas & excessus per querelam deductus, ut non suspendat, quia idem quod de nullitate diximus, locum habet in querela, ita probat Scaccia de app. q. 19. rem. 3. sub n. 3. ubi etiam reddit rationem, quia paria sunt dicere de nullitate, & adire per viam querelæ, secundum Fel. in c. li-

teris 9. sub n. 5. teclar. 4. vers. & nota de off. & potest. iud. 236 deleg. ita etiam querela eundem effectum operatur, quod supplicatio, quemadmodum ista non suspendit effectum executionis, ita nec querela; latius post alios 236 p. sequitur ipse Sc. ibi n. 30. cum num. 27.

At quando excessus, & nullitas deducitur simul cum appellatione, seu per viam appellationis, tunc indubiè impedit executionem sententiæ. Vantius in tr. de nulli. rub. quot. & quid. mod. nullitas, & c. n. 34. vers. prout etiam, n. 380. Lancel. de attent. 2. p. c. 17. sub lim. 2. n. 28. Cef. Contar. in l. uni. lim. 7. n. 53. vers. cautiùs, & n. 54. C. si de mom. poss. Sc. de app. q. 16. rem. 1. concl. 4. n. 92. qui probant tunc dici attentata, & ut talia esse omnia revocanda Covar. in practi. qq. 24. sub n. 8. vers. sed & verum. Phil. Franc. in c. dilecto sub n. 2. q. 10. de app. qui reddunt rationem, præcipuè Vanti. Sc. Contar. & Lancel. quia nullitas sic proposita assumit vires, & naturam appellationis, ejusque natura vestitur: & quod per viam appellationis deductus excessus suspendat executionem est text. expressus in l. ab executione, ibi, à quo si fuerit appellatum executione suspensa, putamus, & c. quorum appell. non recip. & ex nonnullis Doctoribus probavimus supra hoc eodem c. 3.

Maximè, quia à sententia nulla potest appellari, secundum magis communem receptionem, & magis practicabilem opinionem, ut tenent Innoc. & Joan. Andr. quos refert & sequitur Philip. Franc. in c. dilecto 63. q. 7. sub n. 15. de app. communem dicit Raph. Cum. in l. si expressi. n. 19. ff. de app. Alex. conf. 59. viso tit. sub n. 16. lib. 4. de communi testatur Brededo. tract. de app. p. 1. tit. 12. col. 38. liter. D. vers. contrarium. latè prosequitur eleganterq; Sc. de app. q. 17. limit. 19. per totam. fol. 455. & ex text. in d. c. si expressum, & d. ab execute. ff. de app. recip. quia non est sublata facultas appellandi, sed necessitas, & de pluribus mirabilibus effectibus hujus appellationis videndus Scaccia, post multos Doctores ubi proximè à num. 8.

Ex quibus quidem evidenter apparet præcisam non esse appellationem ad revocandum excessum, tamen utilius esse, præstantiusque remedium, ut appellatione ab eo ad effectum suspendendi, maximè cum omnino necessaria sit, ad hoc ut possit oppressus per viam violentiæ recurrere ad Senatam Regiam pro delatione, & repositione, cum aliter non possit deficiente præciso, & legitimo fundamendo, ut nos latius sape diximus, & superius hoc capite, & quod à sententia seu actu nullo liceat appellari, vide quæ nos latius 3 p. c. 9. à n. 223.

Prædicta tamen nostra resolutio, ut appellatio ab excessu non sit necessaria (cum sit nullitas) fallit in excessu executionis ratione causæ; qui talis est quando excluditur exceptio admittenda, vel admittitur rejicienda (juxta ea, quæ latius diximus hac 4. p. c. 7. à pr.) ut probat Casar. Contard. in repet. l. uni. lim. 19. ratione excessus sub n. 5. C. si de nomen. piff.) quia, si executioni legitimam exceptionem oppositam executor rejiciat, pars omnino debet ab hoc excessu appellare; aliàs transiret in rem judicatam, quia hujusmodi excessus & rejectio fit contra jus litigatoris, non contra jus constitutionis, & jus publicum; ita eleganter docet, & distinguit Abb. Panormit in d. c. quoad consultationem, n. 24. ad fin. & n. 25. de sent. & re iud. Paul. Castrenf. conf. 288. in pr. lib. 1. quos referens sequitur Cef. Contard. in d. l. uni. d. lim. 19. sub n. 6. Abb. autem ubi supra, bene loquitur videndus.

Hinc etiam est, quod pulchrè dicunt Felin. in c. pastoral. §. quia verò num. 17. vers. executor merito, de offic. deleg. post Abb. in c. de cetero, col. 4. in fin. 5. vers. posses tamen sic distingui, de re iud. quod si fuisset oppositum executioni de nullitate sententiæ patente ex actis, & à rejectione non appellaverit opponens, non poterit postmodum illam iterum opponere, & sibi imputet,

qui tunc non appellavit, sequitur Afflict. in constit. Regni procmio post pralud. n. 52. Gratian. discept. forens. c. 146. num. 8.

- 246 Pro quâ facit ratio, quam reddunt DD. firmantes ordinis omissionem respicientis utilitatem partis dumtaxat, non reddere nullam executionem, sed permittere parti appellationem, ut post alios latè Gratia. discept. forens. c. 353. n. 13. & nos alibi diximus suo loco.
- 247 Faciunt etiam plurimæ doctrinæ adductæ per Hier. Gonz. in reg. de alter gl. 56. à n. 48. usque ad 109. & Gratia. c. 301. à n. 40. qui n. 44. post Aymon. conf. 248. n. 2. 3. & 4. dicens, quod non sufficit opponere, seu contradicere exceptionem oppositam, nisi etiam à receptione per iudicem opponens appellet; pulchrè & latius Fel. in c. inter monasterium sub n. 23. col. 14. vers. tempora tamen usque ad si. de re iud. Aret. in l. naturaliter, §. nihil commune, de aq. poss. ideo per doctrinam hujus limitationis temperanda est omnino regula à nobis supra posita hoc capite, ut excessus executionis sit nullitas, ut non procedat in hoc genere excessus ratione causæ, hoc est, exceptionis non admittæ, quia tunc excipiens omnimodo tenetur appellare.

CAPUT IV.

Pro executoris excessus repositione, & appellationis cognitione, iudex quis competens adeundus, & an ab ordinario Ecclesiastico reponere volente excessum, factum ab execute Apostolico, seu alterius iudices superioris; appellationi interjectæ haud deferens, an vim faciat?

SUMMARIUM.

- 1 Ab executeore non appellatur nisi claustra & limites commissionis excedat, & tunc nisi semel.
- 2 Ab excessu appellatio ad superiorem mandantem proponenda est.
- 3 Cognitionis an sit excessum à commissione, spectat iudici à quo emanavit commissio.
- 4 Executorialium executor Papa si nudi facti executionem alicui committat, & is excedat, potest de excessu cognoscere.
- 5 Sententiam à se latam si idem iudex exequatur nuntio missi ab eo excedente mandatum, ad iudicem mandantem pro repositione recurendum est.
- 6 Nuntio exequente prout in mandato, erit recurendum ad mandatis superiorem, & de ratione.
- 7 A iudice requisito excedente in executione ad quem sit recurendum & appellandum, remissivè.
- 8 Appellationi à superiore mandante cognoscere de excessu executoris sui non esse deferendum.
- 9 Ab ordinario reponere volente excessum executoris Romana Curia appellationi emissa an sit deferendum?
- 10 Executoris potestas commissionis tenore est circumducta, que tantum valet quantum sonat.
- 11 Executori intelligitur prohibitum omne illud quod claustra commissionis excedit.
- 12 Potestas sententiæ executori commissa certis finibus concluditur.
- 13 Executor superioris in excessum remanet privatus & subiectus correctioni jurisdictionis ordinariæ.
- 14 Executor superioris quantum commissionis limites egreditur, tantum alienos scilicet Ordinari intrat.
- 15 Iudices ordinarii non debent permittere executoribus Principis extra modum exequi & Vassallos ledere.
- 16 Executoribus excedentibus modum executionis resistere licet cuilibet privato.

17 Excedentes claustra & limites virtutis infrant potestatem Demoni.

- 18 Executor Principis licet sit major ordinario, in causa commissæ tamen excedens, privatus reputatur & ordinario inferiori, cui resistere potest & excessum reponere.
- 19 Executori Papa etiam merito excedenti potest Ordinarius resistere & quilibet alius.
- 20 Executori procedenti in negotio sibi specialiter non commissio potest iudex ordinarius & quilibet alius resistere.
- 21 Sub executori Auditoris Camera dato ad exequendum pensionem in partibus, potest Ordinarius resistere & oppressum defendere.
- 22 Executor inordinatè procedens & excedendo dicitur spoliare, qui ut privato resistere licet.
- 23 Iudex inordinatè procedens & extrajudicialiter facit injuriam, & ut privatus convenitur.
- 24 Quod obtinet in iudice incompetente procedente etiam servato juris ordine.
- 25 Et etiamsi competens nulliter non procedat.
- 26 Executeorem excedentem mandatum tanquam superioris inobedientem posse punire ordinarium.
- 27 Contra executoris ministros & tabelliones excedentes salutarium in commissione vel lege taxatum, potest ordinarius procedere ut excessum restituant.
- 28 Executeorem delinquentem extra commissionem indubitatè potest ordinarius incarcerare & punire.
- 29 Suprema Regia tribunalia vix permittunt suos ministros etiam excedentes ab ordinariis corripere.
- 30 In iudiciis Ecclesiasticis ordinarius reponi excessum executoris ob maximam difficultatem adeundi superioris.
- 31 Propter difficultatem recurrendi ad superiorem, libet juris rigorem transgredi.
- 32 Ab ordinario volente reponere excessum executoris etiam Apostolica appellationi emissa non esse deferendum.

- 33 Iudex superior de excessu executionis cognoscens sive per viam querelæ, sive appellationis, non potest se intrromittere in negotio principali, sed an sit excessus, vel non dumtaxat.
- 34 Superior cogniturus de executeore excedente ob non ad missas legitimas exceptiones, non potest cognoscere de causa principali, sed dumtaxat an iure suis rejecta, vel non.
- 35 Iudex superior cogniturus de appellatione à nullitate sententiæ, non potest cognoscere de iustitia aut iniustitia ipsius sententiæ.
- 36 Superior cum non possit nisi super nullitate sententiæ in rem judicatam transacta adiri, non potest de iniustitia cognoscere, quia nullam acquirit jurisdictionem.
- 37 Super excessu superior aditus non super simplici iniustitia, non poterit de ea cognoscere, cum in libella contenta non sit.
- 38 Excessus est articulus separatus ab executione & executorialibus.
- 39 Commissio super appellatione ab excessu ad illum dumtaxat restringitur, ac etiam omnes ejus clausula suspensivæ & inhibitiæ.
- 40 Excessus contractum guarentigium non tangit, & ideo simplex commissio datur super appellatione ab eo.
- 41 A cuius iudicis facta appelletur est attendendum ut sciatur quis iudex pro repositione excessus & gravaminis sit adeundus.
- 42 A iudice qui sententiam tulit exequente si appellatur erit recurendum ad ipsius superiorem.
- 43 A nuntio iudicis exequentis adimplente tamen mandatum limitatum, non ad mandantem seu ejus superioris appellatur.
- 44 Nuntius qui exequitur prout in mandato, non est qui gravat

- gravat, sed mandans cui excessus & gravamen attribuitur.
45 Quod procedit quando appellatur specificè à facto iudicis committentis, non simpliciter à facto executoris & nuntii.
46 Si appellatur à iudice requisito exequirente pro gravamine excessus requirentes, non ad istum, sed ejus superiorem erit recurrendum.
47 Index requisitus prestando auxilium facti petiti pro executione, non est qui gravat, & sic ad superiorem requirentis erit appellandum, redditur exemplum.
48 Ab exequutore seu nuntio excedente limites mandata executionis, appellatur ad iudicem mandantem.
49 A iudice requisito pro executione sententia excedente mandatum, an ad requirentem vel superiorem requisiti sit ab excessu appellandum.
50 A iudice requisito exequirente jure proprio gravante appellatur ad illius superiorem.
51 Index requisitus pro executione sententia à iudice alterius territorii late dicitur delegatus & executor, & ad requirentem appellatur ab ejus excessu.
52 A iudice Ecclesiastico cujus officium imploratur pro executione lata à seculari, ad quem appellandum.

CUM ab exequutore non aliter appellari posse nisi claustra, ac limites sue commissionis excedente, & tunc nisi semel unicuique parti permitti; satis usque ad refectionem, proximo precedenti capitulo dixerimus, quis pro excessu repositione appellationis virtute sit adeundus, nunc tractemus. Quod & brevibus absolvendum, cum apud omnes hoc saltem receptissimum sit, quod ab exequutore excedentes fines mandata commissionis sue ad superiorem mandantem appellatio interponenda sit, cognitum excessu (ex actorum inspectione ut ibi dixi) ad effectum reponendi ante omnia probant optimè Abb. in c. quoad consultationem n. 28. vers. sed. quare ad quem appellabitur de sententia & jud. Rebuff. in tr. de sentent. execut. art. 7. gl. 13. n. 1. tom. 1. fol. 377. Fel. in c. pastoralis §. preterea in pr. de off. & potest. jud. deleg. Alexand. conf. 95. lib. 2. Beroi. conf. 32. n. 18. lib. 3. Lancel. Rober. de attent. 2. part. c. 12. lim. 53. n. 29. dicentes, quod cognitio, an modus in exequirendo fuerit excessus, spectat ad iudicem, à quo scilicet emanavit commissio, Scac. in tr. de app. q. 17. lim. 10. à n. 67. ubi infert ex hoc, quod si iudex datus à Papa ad exequirendam rem iudicatam, & is committat nuntius seu subsecutoribus executionem meri, nudique facti, si isti excedant, erit recurrendum ad ipsum iudicem delegatum, qui etiam Abb. & Rebuff. idem esse affirmant in nuntiis, & aguacellis missis ab eodem iudice, qui tulit sententiam, illam exequirente; quoniam si ipsi excedant modum mandati, ad ipsum iudicem mandantem erit recurrendum, ut secus sit quando nuntii exequirentur prout habent in mandatis, non gravando, non excedendo fines ejus, quia tunc reputatur factum iudicis mandantis, idè non ad ipsum, sed ad superiorem mandantis appellandum erit.
7 Quando autem ipse iudex ordinarius qui sententiam tulit exequitur eam, vel quando iudex alterius territorii ejus officium pro executione imploratur, seu in auxilium defectus jurisdictionis, seu ad litteras requisitorias, ad quem sit recurrendum & appellandum, ab eorum excessibus, & gravaminibus, an ad eorum superiorem, vel ad requirentes, videre potes apud eodem, late tractantes per distinctiones, & consule in super Bar. & reliquos in l. ab exequutore ff. de app. & in l. à divo Pio, in prin. ff. de re jud. ad quos se remitti etiam Parlador. lib. 2. verum quot. cap. si. 2. §. n. 6. & nos latius inferis à n. 14

Ex quo infero, quod si appellatur à superiore executoris excedentis cognoscere de excessu ex capite incompetentiæ & defectus jurisdictionis, non esse deferendum, & vim non fieri, erit declarandum, cum ipse de eo cognoscere rectè possit regulariter ut nos infra à num. 41.
Quid autem sit dicendum, quando ab ordinario reponente excessum executoris Romanæ Curie, Nuntii Apostolici, aut alterius Ecclesiastici superioris iudicis, appellatio interponatur, an vim facere dicetur, si ei minimè detulerit, tanquam nulliter procedens ex defectu potestatis, & jurisdictionis, in quo vim nullam fecisse, declarandum censeo, cum ad hoc sibi sit à jure attributa potestas, nec sit sua suspensa jurisdictione, eo quod sit ordinaria & minor; quæ per excessum jam suspensionem evasit; enim verò executor aded limitatam & circumductam habet suam potestatem, ac jurisdictionem commissionis tenore, cum tantum valeat; quantum sower: ut omne illud quod ejus claustra, fines, limites, & regulam egreditur, sibi stat prohibitum omnino, Petrus de Ancara. conf. 207. in q. col. 2. Angel. conf. 138. visis col. 2. Vantius opt aliis in tract. de nullit. sent. ex defectu juris deleg. n. 9. optimè Bobadilla in polit. lib. 2. c. 2. n. 98. maxime cum potestas sententiæ, que executori exequirenda committitur, certis finibus, & limitibus concludatur, text. in l. ex stipulatione, ibi, cum potestatem sententiæ certis finibus concludi, sæpe constitutum sit text. in l. post sententiam, ibi, post sententiam, quæ finibus certis concluditur, 6. de sent. & interloc. omn. jud. ergo sub illis executor debet contineri, & concludi, cum ejus tenorem cogatur præcisè servare, text. in l. actorum v. e. ba, ibi tenore sententiæ perseverante, ff. de re judicat. & alia jura adducta c. precedenti à n. 44. remaneatque sine potestate, non executor, non iudex, (ut diximus precedentem à n. 56) sed privatus, sub jurisdictione ordinarii, ejus censuræ, & coercitioni remissus. Quantum enim executor propriis commissionis limites egreditur, tantum alienos ordinarii nempe, incipit intrare, & illius jurisdictioni eodem passu subjectus remanere; iste est text. elegans, & expressus in l. si contra, ibi contra nostra præcepta si quiquam verito, & temerario ausu exercere audebit, licebit provincia moderatori, eundem correptum ad sublimitatis tuæ iudicium sub proscriptione dirigere, & licebit provinciali, si probeatur obnoxius executor, contra veritam exactionem sibi vindicans temeritatem, legitime repellere, & c. C. de executor & exador. l. aut mandatis Principum, §. inde competens, ubi dicitur, ut ordinarii iudices non permittant executoribus à curia imperiali missis injultè. & ultra modum aliquid exequi nec in aliquo suos subditos lædere, aut. ut iudices sine quoquo suffrag. §. volumus, conducant plures doctrinæ adductæ hac 4. p. c. 3. à d. n. 56. imò cuilibet privato permittitur talibus executoribus, ultra modum exequirentibus, ac formam mandati excedentibus, de facto resistere, l. prohibitum, & l. defensionis facultas, C. de jure fisci lib. 10. l. omnes, la 1. de decurionibus, eodem lib. l. his quidem, C. qui militare non possunt l. 12. & l. devotum Cod. de metatis, l. quoniam iudices. & ibi Bal. C. de app. text. in c. jud. 3. q. 1. c. priusquam 28. d. ergo multo magis iudex ordinarius executoris quos excedentes reperit in suo districtu, & jurisdictione. Pro quo facit illud divi Gregorii lib. 6. moralium: Fiuot, inquit enim subitè & improvisè fulgura, quos autem extra domos pœnitentiæ reperiant vagantes per agros vanitatis vitæ præsentis putrescentes, & subitè extinguntur, & à dæmonibus eis insidantibus rapiuntur in hora mortis, & c. quasi dicat, excedentes & egredientes limites, claustraque virtutis, intrant potestatem dæmonis statim.
Et insuper quod iudex ordinarius possit coercere, & reponere excessum factum ab exequutore missio à Principi-

Principe, seu alio quovis superiori, quia licet executor ipse, quatenus attinet ad suam commissionem & intrà ejus limites, sit ordinario major, ac superior: attamen confito de excessu, cum ejus respectu nec reputatur justitiæ minister superior, nec executor, sed privata quædam persona ordinario inferior, potest illi ordinarius inhihere, & resistere, & excessum reponere, gl. B. & Doctores in d. l. qui contra, & in d. l. prob. bitum, c. nobilissimus 97. d. gl. in c. si verbo expensis, de rescript. lib. 6. Joan. Andr. in c. sin. de rescript. in novel. Archid. in c. si eo tempore de rescript. in 6. Abb. & alii, quos referens sequitur Aviles in c. 1. prator. gl. mandandon 32. & seqq. Card. Zaba in clem. n. 16. vers. item non debet de off. orat. & in clem. 2. super verbo notarii n. 2. de hæreticis. Alex. ad Bar. in d. l. prob. bitum. Puteus de Syndic. verbo resistentiæ, c. 1. num. 3. ad fin. decisio Capell. Tholof. 423. & ibi singularis additio Auf. eij. Bœrius quest. 9. num. 5. Marant. de ord. judic. disp. 1. per totam. Avenda. in c. 2. prator. n. 12. & in c. 11. num. 9. Ducañs in regul. 190. ampliat. 8. & 11. vig. 191. ampliatione 4. Aufrer. in clem. 1. n. 107. & 109. de off. ordin. Socin. conf. 83. pro clariori n. 19. vol. 4. Placa de delictis lib. 1. c. 28. num. 9. Mexia super leg. Toleti 2. sum. 1. p. n. 30. & seqq. fol. 106. Azeved. in l. 31. tit. 6. lib. 3. recopil.
Et hinc est, quod executor etiam merus à Pontifice missus, si excedat, potest ei iudex, & quilibet alius resistere, tenet in specie Alex. ad Bart. in d. l. prohibitum, C. de jure fisci, Bobadill. in polit. lib. 2. c. 21. n. 109. sub litera C. quibus etiam & non parum pertinet, quod executori procedenti in negotio sibi minimè specialiter commissio, cum respectu illius negotii, non habeat jurisdictionem, potest de facto, iudex vel privatus resistere, ita dicit Abb. in c. si quando in 2. nota, referens Innocen. de rescript. Bart. in extravag. qui sint rebelles, super gl. verbo, rebellando, in prin. Marant. in disp. 2. num. 35. & in terminis etiam, quod quando subexecutor auctoritatis Camera datus in partibus, ad exequirendam gratiam pensionis, excedit fines sue commissionis possit pars gravata recurrere ad ordinarium, ut enim ab injusta subexecutoris vexatione defendat, protegatque, testantur Gigas de pensio q. 170. Hier. Grat. conf. 36. per totum lib. 2. quos sequitur Flores de Mena in pract. qq. 12. num. 45.
Et insuper etiam probatur, quoniam executor, qui sub sue commissionis limitibus, claustraque non continetur, sed ejus limites excedit in excessu desinit esse iudex, executor, ac inordinatè procedit neglecta forma tradita, & efficitur privata quædam persona absque jurisdictione, potestate, & extrajudicialiter procedit, cui liberè impunèque resisti potest. cum tunc spoliare dicitur, ut privatus quilibet, probant Cynus & Alberi. in l. 2. Cod. si per vim vel alio modo, Abb. in c. dilectus filius, ultimo notat & ibi Felin. numer. 1. vers. fallit 1. de rescript. Cardin. Zaba. conf. 131. colum. ultim. vers. ad secundum, & c. Brun. conf. 22. num. 2. Ripa in l. naturaliter, §. nihil commune n. 50. de acquir. pot. Beroi. in c. conquerente n. 5. & 6. de rescript. spoliat. Joan. Bapt. Ferr. conf. 22. n. 4. & 5. conf. 30. n. 1. Francis. Marc. q. 219. n. 2. Bernar. Diaz. in tract. fallen. verbo spoliatus. Berran. conf. 114. nu. 4. lib. 4. & conf. 130. n. 4. lib. 6. Jacob. à S. Georgio in l. si de vi. in fi. de iudicis. Cepola conf. 19. n. 4. Ant. Malt. in l. naturaliter, §. nihil commune, ampliatione 16. de acquir. poss. Alciat. d. presump. regul. 3. in fin. Decius in l. vii. num. 2. 4. ff. de just. & jur. Socin. in tract. fallentia. regul. 442. fall. 2. Menoch. de recuper. poss. rem. 8. à num. 8.
Et quoniam quando iudex sic procedit extrajudicialiter, & ut privatus committit spolum, & inferre dicitur injuriam, & ut alius quilibet privatus potest conveniri, l. qui injuriarum, §. qui de jur. juncta l. nec Magistratus, ff. de injuriis. Bero. n. d. c. conquerente. Placa d. c. 28. n. 9. Ruin. conf. 153. in fin. lib. 5. Crayet. de antiqu. Salgado de protect. Reg.

tempor 4 p. prin. pri. 1. n. 1. & 2. Affli. in constit. Neapol. 24 lib. 1. rubr. 25. num. 3. 6. Menoch. ubi proxime, ubi à n. 13. post plures probat, hoc idem locum habere in iudice incompetente, procedente etiam servato juris ordine, quia is ut privatus procedere dicitur, ex Graveta conf. 302. n. 4. vers. possit etiam, procedit enim isthæc doctrina, etiam quando iudex ut competens procedit, sed nulliter, ut post infinitos ab eodem Menoch. citatos probat, n. 19. & seqq.
Imò tenebant plures posse ordinarium punire hunc exequotem, excedentem formam mandati, non ut delegatum, sed tanquam inobedientem mandato superioris sui, & immemorem ordinis sibi impositi, Innoc. in c. prudentiam, §. adjecimus, col. si. ad fi. de off. delegati ubi Abb. in c. ff. de rescript. Gregor. Lopez, in 47. glossa otro ninguno tit. 18. p. 3. & gl. in d. §. adjecimus. Bobad. in polit. lib. 2. c. 21. n. 111. qui num. seq. probat idem in ministris, tabellionibus exequotem, excedentibus taxam salarii impositi, & sibi assignati in commissione, aut ultrà à lege promissum, & contra eos ordinarium procedere, ut illa restituant, probat text. in authent. ut iudices sint quoquo suffragio, §. volumus. Ripa post alios in c. si quando de rescript. Avend. in c. 2. 1. p. ubi dicit esse unicas ad hoc l. 31. tit. 6. lib. 3. & l. 11. tit. 2. lib. 4. recopil. Avend. in d. l. 31. n. 1. & 2.
Quæ quidem minus dubitationem continent in excessibus, & delictis factis ab exequotem, omnino separatis à sua commissione, prout homicidium, stuprum adulterium, iniuria facta eidem ordinario, & similibus; quia tunc ordinarius potest talem exequotem incarcerare, & adhibita causæ cognitione, illum coercere, quemadmodum quemlibet alium inferiorem subditum, d. aut de manda. Princ. pun. §. deinde competens, & auth. ut iudices sine quoquo suffragio, §. volumus. Petrus Cyn. & Bal. n. 10 in auth. qua in provincia, c. ubi de crim. agi oport. Aufrer. in d. dec. 433. Bœrius dec. 9. n. 5. Platea in l. si ex pratoriano n. 2. Cod. de execut. lib. 12. Bellenci. de charit. sub q. 91. vers. 5. Joan. de Immol. in clem. 1. de off. ord. Belluga in speculo Principum rubr. 36. §. conquerentur à n. 3. Greg. Lopez in l. 15. tit. 1. p. 7. gl. 1. in medio Mexia super d. l. Toleti 2. fund. 11. n. 47. Abb. in c. sane in 2. num. 3. Decius 16. Anchara 1. Barba 2. & alii DD. per text. ibi de off. delegat. Henricus in c. significavit num. 3. de off. delegati.
Et quamvis suprema tribunalia Regia vix permittant suos ministros delegatos & exequotem, etiam excedentes cognosci, puniri, ac incarcerari ab ordinariis, ne hac sumpta occasione vilipendantur ministri, & inde executiones impediatur, & justitiæ ministratio minuatur, ut etiam advertit Bobadil. in polit. lib. 2. c. 21. à n. 25. ubi etiam quid facere potest ordinarius, adnotat hoc casu; tamen in iudicis Ecclesiasticis à juris regula, tot iuribus fundamentis, & in autoritatibus fultis, non est recedendum: tum etiam propter difficultatem adeundi superiorem exequotem excedentis, qui ut plurimum è longè mittitur, ut sic cum non de facili potest ad eum recurri, sed cum difficultate interdum magna ordinarius reponat excessum informatus; maxime, quia propter difficultatem recurrendi ad superiorem, licitum est, etiam legis rigorem transgredi, multaque permittuntur, quæ alias non permitterentur. Redin de majest. Principi. fol. 77. n. 41. verbo, sed etiam per legitimos trami. Innocen. in c. olim. de rest. spol. Card. in clem. 1. n. 16. de off. ord. l. si quis filio, §. ubi autem, ff. de in jur. rup. B. & Doctores in l. 1. §. si plures, ff. de exercit. Abb. Felin. DD. in c. ex parte de constit. Aviles in cap. prator. 1. gl. derechamente in 22. ff. in l. si. n. 71. ff. de offic. ejus cui man. Bal. in c. qualis vassal jura deb. fidel. in sen. Anr. de Trigon. singul. 13. n. 5. & 6. quos consule pro casibus specialibus.
Et sic concludo in hoc articulo quod ab ordinario iudice procedente ad cognitionem, & repositionem excessus